

Miljø- og Fødevareministeriet
NaturErhvervsstyrelsen
EU & Erhvervsudvikling
Nyropsgade 30
1780 København K

Udelukkende fremsendt elektronisk via:
erhvervsudvikling@naturerhverv.dk

15. oktober 2015

Høringsvar om forslag til ændring af landdistriktsprogrammet 2014-2020 og supplerende miljøvurdering af forslaget til programændring - Journalnummer: 15-8132-000040

Friluftsrådet takker for som medlem af Landdistriktsudvalget at have muligheden for at afgive høringsvar til forslag til ændring af landdistriktsprogrammet 2014-2020 og den supplerende miljøvurdering af forslaget til programændring. NaturErhvervsstyrelsen anmoder om bemærkninger senest den 16. oktober 2015. Friluftsrådet har valgt at afgive mere overordnede bemærkninger til forslaget til ændring af landdistriktsprogrammet og den supplerende miljøvurdering af forslaget til programændring, og vil således ikke kommentere de enkelte konkrete ændringsforslag.

Modulation

Der foreligger en politisk aftale blandt flere af Folketingets partier fra april 2015 om udmøntning af landdistriktsprogrammet, men da partiet Venstre ikke var med i aftalen, er det efterfølgende besluttet at ændre den for 2016. Modulation mellem den direkte støtte og landdistriktsmidlerne er en del af aftalen og der sker en tilførsel af 2,1 mia. kr. fra Søjle 1 til Søjle 2 i perioden 2016-2020 (flexmidler). Friluftsrådet har tidligere i flere sammenhænge udtrykt ønske om den størst mulige overførsel fra Søjle 1 (direkte støtte) til Søjle 2 (Landdistriktsmidler). Friluftsrådet beklager, at der ikke ved den politiske aftale er sikret den størst mulige modulation, og at der derfor ikke skabes bedre mulighed for at udvide initiativer og ordninger, som i væsentlig grad understøtter natur-, miljø- og friluftsmål.

Forringelse af de integrerende, tværsæktorielle og flerdimensionelle ambitioner med programmets virke.

Samme dag, som der udstedtes Europa-Parlamentets og Rådets forordning om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne - (EU Nr. 1305/2013 af 17. december 2013), blev der også udstedt Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om generelle bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond forordning (EU Nr. 1303/2013 af 17. december 2013).

Ifølge artikel 174 og 175 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde skal Unionen gennem den virksomhed, som den udøver gennem Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Udviklingssektionen, Den Europæiske Socialfond, Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Investeringsbank og andre instrumenter styrke sin økonomiske, sociale og territoriale samhørighed og stræbe efter at formindske forskellene mellem de forskellige områders udviklingsniveauer og forbedre situationen for de mindst begunstigede områder eller øer og særlig vægt skal lægges på landdistrikter, (.....) og områder, der lider af alvorlige naturbetingede eller demografiske ulemper af permanent art.

På baggrund af Europa-Parlamentets og Rådets politiske erklæring om at styrke den økonomiske, sociale og territoriale samhørighed og stræbe efter at formindske forskellene mellem de forskellige områders udviklingsniveauer og forbedre situationen for de mindst begunstigede områder stiller Friluftsrådet sig undrende over for, at støtte til friluftsliv ifølge forslaget til ændret nationalt dansk program udgår af landdistriktsprogrammet.

Med vedtagelsen af Den Europæiske Unions landdistriktsprogram og den danske regerings implementering sættes rammerne for de næste mange års regulering og tilskudssystemer til landbrug, skovbrug og landdistrikterne. I det høringssvar, som Friluftsrådet afgav i forbindelse med Landdistriktsprogrammets vedtagelse, pegede Friluftsrådets på, at ordningerne under landdistriktsprogrammet i vides muligt omfang vil understøtte muligheden for udøvelse af friluftsliv til gavn for et bredt udsnit af befolkningen. Ordningerne bør generelt sikre bedst muligt grundlag for natur og miljøtiltag, herunder naturpleje og naturelementer i produktionslandskabet. Således opfordrede Friluftsrådet til, at samtænke opnåelse af flere formål i samme ordning og samme projekt (miljø, natur, friluftsliv, turisme, beskæftigelse, vækst). Friluftsrådet pegede i denne forbindelse på, at der i den tidligere programperiode har været en række projekter primært i relation til LAG-indsatsen, som havde spillet sammen med uddeling af støttemidler fra Udlovningsmidler til friluftsliv (tidligere benævnt Tips- og Lottomidler til Friluftslivet) til gavn for både livet i landdistrikterne og friluftslivets udøvere.

Friluftsrådet finder, at der ved at fjerne støtte til friluftsliv i forslaget til ændret landdistriktsprogram sker en forringelse af programmet, og at der sker en mindskelse af programmets muligheder for at leve op til Europa-Parlamentets og Rådets konstateringer af, at de udfordringer, som medlemsstaterne og regionerne står over for, er komplekse og af indbyrdes relateret karakter, og at de løsninger, som støttes fra fondene, bør være integrerede, tværsektorielle og flerdimensionelle.

Det, at friluftsliv skrives ud af landdistriktsprogrammet er et skridt i den forkerte retning og vil mindske ønsket om at styrke de integrerende, tværsektorielle og flerdimensionelle ambitioner med programmets virke.

Supplerende miljøvurdering af forslaget til programændring

Forslaget til miljøvurdering slår fast, at det ændrede landdistriktsprograms indvirkning på befolkning og menneskers sundhed gennem investeringsstøtte til fysiske anlæg på landbrugsjord i forbindelse med større vandløbsrestaureringsprojekter, der bl.a. omfatter hele ådale, lokalt, kan have positiv indvirkning på lokale friluftsjakter og derved befolkningen, såfremt offentligheden får adgang til området. Det er tidligere set, at en afledt virkning af sådanne projekter på friluftsjakter som sportsfiskeri, jagt, motionsløb/cykling, orienteringsløb, fugleobservation og andre rekreative aktiviteter styrkes i ådale, hvor vandløb restaureres. Miljøvurderingen konstaterer, at "Dette sker ved, at grundlaget for aktiviteten styrkes ved restaureringen af de pågældende vandløb. Såfremt offentligheden ikke får adgang til området, vil denne afledte virkning udeblive". (Friluftsrådets understregning).

Friluftsrådet er enig i, at tiltag støttet af landdistriktsprogrammet vil kunne have en (positiv) indvirkning på befolkningens sundhed, såfremt muligheder for friluftsliv tænkes ind. Friluftsrådet opfordrer til, at den supplerende miljøvurdering justeres, så dette tydeligere fremgår. Der bør tilføjes et afsnit, der redegør for de negative virkninger, som udelukkelsen af støtteordninger til friluftsliv medfører.

Miljøvurderingen konkluderer, " at det ændrede Landdistriktsprogram viser, at programmets prioriteter og støttemuligheder i vidt omfang understøtter mulighederne for at opnå miljømålsætninger i andre programmer og/eller politikker. " **Friluftsrådet finder, at det bør tydeliggøres i miljøvurderingen, at forslaget til ændret program forringer muligheden (set i forhold til det hidtidige program) for opnåelsen af målsætningerne i de nationale handlingsplaner og programmer, som har relation til friluftsliv, herunder Den nationale friluftspolitik.**

Afsluttende bemærkninger

Friluftsrådet opfordrer til, at der fortsat opretholdes mulighed for støtte til friluftsliv i forslaget til ændret landdistriktsprogram ikke mindst set i lyset af Europa-Parlamentets og Rådets konstateringer af, at de udfordringer, som medlemsstaterne og regionerne står over for, er komplekse og af indbyrdes relateret karakter, og at de løsninger, som støttes fra EU-fondene, bør være integrerede, tværsektorielle og flerdimensionelle.

Friluftsrådet opfordrer til, at der tydeligere redegøres for de miljømæssige konsekvenser for friluftsliv i miljøvurderingen.

Med venlig hilsen

Anker Madsen

Medlem af Landdistriktsudvalget